

ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ І МАТЕМАТИКИ НА ЗАСАДАХ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ

Лучко Володимир Миколайович

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри диференціальних рівнянь
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
v.luchko@chnu.edu.ua

Сучасний етап розвитку освіти характеризується підвищеними вимогами до професійної підготовки майбутніх учителів інформатики і математики. В умовах цифровізації суспільства, швидкого розвитку інформаційних технологій та оновлення змісту загальної середньої освіти особливої актуальності набуває проблема формування готовності майбутніх учителів до ефективної професійної діяльності. Традиційна система підготовки педагогічних кадрів часто орієнтується переважно на засвоєння теоретичних знань, що не забезпечує належного рівня сформованості практичних умінь і професійного досвіду. Це зумовлює необхідність впровадження нових підходів до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, серед яких провідне місце займає практико-орієнтований підхід. Особливої уваги потребує розроблення ефективної педагогічної технології, яка забезпечує поетапне формування готовності майбутніх учителів інформатики і математики до професійної діяльності, інтегруючи теоретичну підготовку з практичною діяльністю та створюючи умови для набуття студентами власного професійного досвіду.

Метою педагогічної технології підготовки майбутніх учителів-бакалаврів інформатики і математики на засадах практико-орієнтованого підходу є забезпечення ефективного формування їх готовності до професійної діяльності.

Основними завданнями визначено:

- формування позитивного ставлення до професії вчителя;
- забезпечення послідовного проходження трьох видів діяльності: навчальної, квазіпрофесійної та професійної;
- стимулювання до самоосвіти та самоуправління навчальною діяльністю;
- накопичення суб'єктивного досвіду професійної діяльності;
- створення рефлексивного освітнього середовища.

Концептуальна частина педагогічної технології ґрунтується на інтеграції провідних ідей, структури та змісту готовності майбутнього вчителя, дидактичних принципів та визначенні позиції студента як суб'єкта освітнього процесу.

Ключовими ідеями є:

- поетапне формування професійної готовності через три види діяльності;
- визначальна роль квазіпрофесійної діяльності як проміжної ланки;
- необхідність формування власного професійного досвіду;
- усвідомлення значущості професії;
- залежність ефективності підготовки від мотивації студентів.

Готовність майбутнього вчителя інформатики і математики розглядається як інтегративне особистісне утворення, що включає:

- інструментальні компоненти: професійно-мотиваційний, емоційний, рефлексивний;

• функціональні компоненти: інформаційно-змістовий, діяльнісно-технологічний.

Ця готовність формується у процесі професійної підготовки у межах освітньо-професійної програми та є її результатом.

Педагогічна технологія базується на трьох групах принципів: принципи формування змісту підготовки (науковість, системність, інтегративність, контекстність тощо); принципи організації навчання (технологічність, наочність, інтерактивність, зворотний зв'язок); принципи особистісної орієнтації (суб'єктність, самостійність, інноваційність, компетентність).

Змістова та процесуальна частини педагогічної технології.

Змістова частина охоплює: освітньо-професійну програму; робочі програми дисциплін; навчально-методичне забезпечення; додаткові модулі професійної підготовки.

Процесуальна частина передбачає реалізацію технології через п'ять послідовних етапів.

1. *Мотиваційно-ціннісний етап.* Спрямований на формування позитивного ставлення до професії та усвідомлення її значущості. Реалізується через дискусії, кейс-методи, рефлексію, онлайн-курси.

2. *Теоретично-підготовчий етап.* Передбачає засвоєння системи професійних знань: методики викладання, педагогічних технологій, психологічних особливостей навчання.

3. *Апробаційно-інтерпретаційний етап.* Забезпечує первинне застосування знань у практиці (педагогічна практика, розробка уроків, спостереження).

4. *Процедурно-технологічний етап.* Спрямований на формування професійних умінь і компетентностей через активне використання освітніх технологій та педагогічну діяльність.

5. *Рефлексивно-коригувальний етап.* Передбачає самоаналіз, оцінювання результатів підготовки та корекцію освітнього процесу.

Оцінювання рівня готовності здійснюється за такими компонентами: професійно-мотиваційним; емоційним; рефлексивним; інформаційно-змістовим; діяльнісно-технологічним.

Використовуються методи анкетування, тестування, спостереження, експертного оцінювання та портфоліо.

Обґрунтовано доцільність впровадження практико-орієнтованого підходу у підготовці майбутніх учителів інформатики і математики як умови підвищення якості їх професійної готовності. Розроблена педагогічна технологія забезпечує системне та поетапне формування готовності до професійної діяльності через інтеграцію навчальної, квазіпрофесійної та професійної діяльності. Визначено структуру готовності як складного особистісного утворення, що включає мотиваційні, емоційні, рефлексивні та діяльнісні компоненти. Ефективність технології забезпечується дотриманням комплексу дидактичних принципів, організаційно-педагогічних умов та створенням рефлексивного освітнього середовища. Реалізація запропонованої технології сприяє формуванню у майбутніх учителів здатності до саморозвитку, професійного самовдосконалення та ефективної педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Список використаних джерел

1. Кириченко В. І., Єжова О. О., Нечерда В. Б., Вороніна Г. Л. Організаційно-педагогічні умови формування життєвої успішності учнів старших класів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2023. Вип. 209. С. 191-198. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-209-191-198>
2. Носко М. О., Гаркуша С. В., Цигура Г. О. Педагогічні технології: поняття, структура та зміст. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2020. Вип. 8. С. 3-11.
3. Медвідь Л. Навчальні технології як складова педагогічної майстерності у вищій школі. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 5. Том 1. С. 294-297. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5\(1\)-48](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5(1)-48)
4. Пшенична О. С. Цифрові та мультимедійні технології в профільній середній та фаховій передвищій освіті : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Середня освіта» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Інформатика)». Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 139 с.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Переймибіда Ольга Ігорівна

директор, вчитель математики та інформатики
Зборівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1
Тернопільського району Тернопільської області
metodolga@gmail.com

Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується активним упровадженням цифрових технологій в освітній процес, що зумовлює необхідність формування в учнів молодшого шкільного віку інформаційно-комунікаційної компетентності. Відповідно до положень Нової української школи [2, с. 15–17] та Державного стандарту початкової освіти [1, с. 12–15], інформатика у початкових класах набуває особливого значення як засіб розвитку критичного мислення, творчих здібностей і цифрової грамотності.

Однак постає низка проблем, пов'язаних із вибором ефективних методів, форм і засобів навчання інформатики для молодших школярів, урахуванням їхніх вікових особливостей, а також забезпеченням відповідного рівня підготовки вчителів. Потребує подальшого дослідження питання методичного забезпечення уроків інформатики, використання інтерактивних технологій, дотримання санітарно-гігієнічних вимог та безпечного освітнього середовища під час роботи з комп'ютером.

Отже, актуальність проблеми зумовлена необхідністю удосконалення змісту, форм і методів навчання інформатики у початковій школі для формування компетентної, цифрово грамотної, творчої особистості молодшого школяра.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти [1, с. 16–18], метою інформаційної освітньої галузі є формування інформаційно-комунікативної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язування проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій і критичного мислення для розвитку, творчого самовираження та безпечної діяльності в інформаційному суспільстві.